

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 14ης Ιανουαρίου 2015 *

«Αναπομπή κατόπιν αναιρέσεως — Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας — Περιοριστικά μέτρα έναντι ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν — Κανονισμός (ΕΚ) 881/2002 — Δέσμευση κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων ατόμου περιλαμβανομένου σε κατάλογο καταρτισθέντα από όργανο των Ηνωμένων Εθνών — Αναγραφή του ονόματος του ατόμου αυτού στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) 881/2002 — Προσφυγή ακυρώσεως — Παραδεκτό — Προθεσμία ασκήσεως προσφυγής — Υπέρβαση — Συγγνωστή πλάνη — Θεμελιώδη δικαιώματα — Δικαιώματα άμυνας — Δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας — Δικαίωμα σεβασμού της ιδιοκτησίας — Δικαίωμα σεβασμού της προσωπικής σφαίρας και της οικογενειακής ζωής»

Στην υπόθεση T-127/09 RENV,

Abdulbasit Abdulrahim, κάτοικος Λονδίνου (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενος από τους P. Moser, QC, E. Grieves, barrister, H. Miller και R. Graham, solicitors,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από την E. Finnegan και τον G. Étienne,

και

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους E. Paasivirta και G. Valero Jordana,

καθών-εναγομένων,

με αντικείμενο, αφενός, αίτημα μερικής ακυρώσεως του κανονισμού (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 467/2001 του Συμβουλίου για την απαγόρευση της εξαγωγής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών στο Αφγανιστάν, την ενίσχυση της απαγόρευσης πτήσεων και την παράταση της δέσμευσης κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων όσον αφορά τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν (ΕΕ L 139, σ. 9), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1330/2008 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2008, που τροποποίησε για εκατοστή τρίτη φορά τον κανονισμό 881/2002 (ΕΕ L 345, σ. 60), ή του τελευταίου αυτού κανονισμού, καθόσον αφορά τον προσφεύγοντα-ενάγοντα, και, αφετέρου, αίτημα αποκαταστάσεως της ζημίας που φέρεται ότι προκλήθηκε από τις πράξεις αυτές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, πρόεδρο, N. J. Forwood (εισηγητή) και E. Bieliūnas, δικαστές,

γραμματέας: Σ. Σπυροπούλου, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 4ης Φεβρουαρίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς και διαδικασία προ της αναπομπής

- 1 Στις 21 Οκτωβρίου 2008 το όνομα του Abdulbasit Abdulrahim προστέθηκε στον κατάλογο που είχε συντάξει η επιτροπή κυρώσεων, η οποία συστάθηκε με το ψήφισμα 1267 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της 15ης Οκτωβρίου 1999, σχετικά με την κατάσταση στο Αφγανιστάν (στο εξής, αντιστοιχώς: κατάλογος της επιτροπής κυρώσεων και επιτροπή κυρώσεων). Η εν λόγω προσθήκη αποτέλεσε το αντικείμενο του ανακοινωθέντος Τύπου SC/9481 της επιτροπής κυρώσεων, δημοσιευθέντος στις 23 Οκτωβρίου 2008.
- 2 Με τον κανονισμό (ΕΚ) 1330/2008 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2008, που τροποποιεί για εκατοστή τρίτη φορά τον κανονισμό (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων έναντι ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν (ΕΕ L 345, σ. 60), το όνομα του A. Abdulrahim προστέθηκε στον κατάλογο των προσώπων και οντοτήτων των οποίων τα κεφάλαια και οι άλλοι οικονομικοί πόροι πρέπει να δεσμευθούν δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων έναντι ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 467/2001 του Συμβουλίου για την απαγόρευση της εξαγωγής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών στο Αφγανιστάν, την ενίσχυση της απαγόρευσης πτήσεων και την παράταση της δέσμευσης κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων όσον αφορά τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν (ΕΕ L 139, σ. 9) (στο εξής: επίδικος κατάλογος).
- 3 Στο σημείο 1 του παραρτήματος του κανονισμού 1330/2008, η εν λόγω προσθήκη αιτιολογείται ως εξής:
«[...] Άλλες πληροφορίες: α) [...] β) συμμετείχε στη συγκέντρωση κεφαλαίων υπέρ της Libyan Islamic Fighting Group [Λιβυκής Μαχόμενης Ισλαμικής Ομάδας (ΛΜΙΟ)]· γ) ήταν ανώτερο στέλεχος της ΛΜΙΟ στο Ηνωμένο Βασίλειο· δ) συνεργάστηκε με τους διευθυντές [του οργανισμού παροχής βοήθειας] [...] SANABEL Relief Agency, Ghuma Abd'rabbah, Taher Nasuf και Abdulbaqi Mohammed Khaled και με τα μέλη της ΛΜΙΟ στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και με τον Ismail Kamoka, ανώτερο μέλος της ΛΜΙΟ στο Ηνωμένο Βασίλειο ο οποίος δικάστηκε και καταδικάστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Ιούνιο του 2007 με τις κατηγορίες της χρηματοδότησης τρομοκρατών».
- 4 Η αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 1330/2008 εκθέτει ότι «[ε]πειδή ο κατάλογος [της επιτροπής κυρώσεων] δεν περιλαμβάνει τις διευθύνσεις των εν λόγω φυσικών προσώπων, πρέπει να δημοσιευθεί ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα* ώστε τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να μπορούν να επικοινωνήσουν με την Επιτροπή [των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων] και εν συνεχεία να μπορεί η Επιτροπή να ανακοινώσει στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα τους λόγους στους οποίους στηρίζεται ο παρών κανονισμός, να τους δώσει την ευκαιρία να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με αυτούς τους

λόγους και να επανεξετάσει τον παρόντα κανονισμό βάσει των παρατηρήσεων και ενδεχομένως τυχόν διαθέσιμων συμπληρωματικών πληροφοριών». Η εν λόγω ανακοίνωση δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* της 30ής Δεκεμβρίου 2008 (C 330, σ. 106).

- 5 Με δικόγραφο του οποίου το υπογεγραμμένο πρωτότυπο περιήλθε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Απριλίου 2009, ο A. Abdulrahim άσκησε κατά του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προσφυγή-αγωγή με αντικείμενο κατ' ουσίαν, αφενός, την ακύρωση του κανονισμού 881/2002, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1330/2008, ή του κανονισμού 1330/2008, καθόσον οι εν λόγω πράξεις τον αφορούν, και, αφετέρου, την αποκατάσταση της ζημίας που υποστηρίζει ότι του προκάλεσαν οι πράξεις αυτές. Η ως άνω προσφυγή πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό T-127/09.
- 6 Όταν έλαβε γνώση της διευθύνσεως του A. Abdulrahim με την κοινοποίηση του δικογράφου της προσφυγής, η Επιτροπή τού γνωστοποίησε τους λόγους της εγγραφής του στον επίδικο κατάλογο με έγγραφο της 3ης Ιουλίου 2009. Το παράρτημα του εγγράφου αυτού, με τίτλο «Λόγοι εγγραφής» (στο εξής: αιτιολογική έκθεση), έχει ως ακολούθως:

«Ο Adbulbasit Abdulrahim [...] περιελήφθη [στον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων] στις 21 Οκτωβρίου 2008, κατ' εφαρμογήν των παραγράφων 1 και 2 του ψηφίσματος 1822 (2008) [του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών] ως συνεργαζόμενος με τη Libyan Islamic Fighting Group (ΛΜΙΟ) επειδή μετέσχε στη χρηματοδότηση, στην οργάνωση, στη διευκόλυνση, στην προετοιμασία ή στην εκτέλεση πράξεων ή στη διεξαγωγή δραστηριοτήτων της οντότητας αυτής ή σε συνεργασία με αυτήν ή στο όνομα ή για λογαριασμό αυτής ή προς υποστήριξή της.

Συμπληρωματικές πληροφορίες Η Libyan Islamic Fighting Group (ΛΜΙΟ [...]) είναι μια εξτρεμιστική ισλαμιστική ομάδα συσταθείσα το 1990. Αρχικός σκοπός της [ΛΜΙΟ] ήταν να αντικαταστήσει το καθεστώς του συνταγματάρχη Καντάφι με ένα αυστηρά ισλαμικό καθεστώς. Στη δεκαετία του 1990 η [ΛΜΙΟ] διεξήγαγε πολλές επιχειρήσεις στη Λιβύη, περιλαμβανομένης της απόπειρας δολοφονίας του συνταγματάρχη Καντάφι το 1996. Κατόπιν της δράσεως της Λιβυκής Κυβερνήσεως, που οδήγησε στον θάνατο ή τη σύλληψη ορισμένων μελών της [ΛΜΙΟ], πολλά μέλη της [ΛΜΙΟ] εγκατέλειψαν τη Λιβύη. Στις 3 Νοεμβρίου 2007 η [ΛΜΙΟ] συνενώθηκε τύποις με την Αλ Κάιντα. Η συνένωση ανακοινώθηκε μέσω διαδικτυακού τόπου τζιχαντιστών συνεργαζόμενου με την Αλ Κάιντα (τον όμιλο MME Al-Saheb). Η συνένωση ανακοινώθηκε με δύο βιντεοκλίπ· το πρώτο από τον υπαρχηγό της Αλ Κάιντα, Ayman Al-Zawahiri, το δεύτερο από τον Abu Laith Al Libi, που ήταν τότε ανώτερο στέλεχος της [ΛΜΙΟ], σημαντικός ηγέτης των μουτζαχεντίν και εκπαιδευτής για λογαριασμό της Αλ Κάιντα στο Αφγανιστάν, ο οποίος φονεύθηκε κατόπιν επιθέσεως με πύραυλο των ενόπλων δυνάμεων των ΗΠΑ τον Ιανουάριο του 2008. Η [ΛΜΙΟ] μετέχει στο κίνημα της Αλ Κάιντα που εξακολουθεί να απειλεί την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια. Κατά συνέπεια, στις 6 Οκτωβρίου 2001 τα Ηνωμένα Έθνη προσέθεσαν τη [ΛΜΙΟ] στον επικαιροποιημένο κατάλογό τους των οντοτήτων που συνδέονται με την Αλ Κάιντα. Η [ΛΜΙΟ] απαγορεύθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, ως τρομοκρατική οργάνωση, δυνάμει του νόμου Terrorism Act 2000, από τις 14 Οκτωβρίου 2005. Με τη συνειδητή εμπλοκή του σε οντότητα που συνεργάστηκε με την Αλ Κάιντα και τις τρομοκρατικές δραστηριότητές της, ο [A. Abdulrahim] πληροί τα κριτήρια της [επιτροπής κυρώσεων]. Κατά τις πληροφορίες που διαθέτει η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, ο A. Abdulrahim λογίζεται ως εξτρεμιστής ισλαμιστής εμπλεκόμενος σε δραστηριότητες συνδεόμενες με την τρομοκρατία. Διετέλεσε προηγουμένως ανώτερο στέλεχος της ΛΜΙΟ και εξακολουθεί να βρίσκεται σε στενή επαφή με ηγετικά στελέχη της [ΛΜΙΟ] στο Ηνωμένο Βασίλειο. Συνεργάζεται στενά με τη διοίκηση της οργανώσεως παροχής βοήθειας SANABEL —λιβυκής φιλανθρωπικής οργανώσεως που χαρακτηρίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ως ο χρηματοδότης της [ΛΜΙΟ] [...]. Συνδέεται επίσης στενά με τους Ghuma Abd'rabbah, Tahir Nassuf και Abdulbaqi Mohammed Khaled, τα ονόματα των οποίων προετοιμάζεται να περιληφθούν σε κατάλογο τέτοιων στελεχών από τις υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών [...]. Μεταξύ των ατόμων που διατηρούν σχέσεις με τον A. Abdulrahim περιλαμβάνεται ο Ismail Kamoka, ένας εκ των ηγετών της [ΛΜΙΟ] στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στις 11 Ιουνίου 2007 ο I. Kamoka παραδέχθηκε την ενοχή του στο Ηνωμένο

Βασίλειο αφού του απευθύνθηκε η κατηγορία ότι “συμφώνησε ή εμπλέκεται σε συμφωνία να παράσχει αγαθά στη διάθεση τρίτου κατά παράβαση του άρθρου 17 του Terrorism Act 2000”. Οι λεπτομέρειες του σχετικού ποινικού αδικήματος ήταν ότι ο I. Kamoka, από κοινού με δύο άλλα άτομα, “στις 3 Οκτωβρίου 2005 ή πριν από την ημερομηνία αυτή, συνήψαν συμφωνία ή μετείχαν σε συμφωνία στο πλαίσιο της οποίας είχαν παραχωρηθεί αγαθά σε τρίτα άτομα ή επρόκειτο να τους παραχωρηθούν, γνωρίζοντας ή έχοντας σοβαρούς λόγους να υποσιάζονται ότι τα αγαθά αυτά θα χρησιμοποιούνταν ή θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τρομοκρατικούς σκοπούς”. Ο I. Kamoka καταδικάστηκε σε ποινή φυλακίσεως τριών ετών και εννέα μηνών. [...]»

- 7 Η αιτιολογική έκθεση που γνωστοποίησε συναφώς η Επιτροπή αντιστοιχεί προς την «περίληψη των λόγων» η οποία συνάπτεται στα έγγραφα που διαβίβασε στον A. Abdulrahim το Υπουργείο Εξωτερικών και Υποθέσεων της Κοινοπολιτείας του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (UK Foreign and Commonwealth Office, στο εξής: FCO) στις 5 Νοεμβρίου 2008 και στις 23 Φεβρουαρίου 2009. Αντιστοιχεί επίσης στην «περίληψη των λόγων» που πρυτάνευσαν για την εγγραφή του A. Abdulrahim στον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων, όπως δημοσιεύθηκε στις 9 Μαρτίου 2009.
- 8 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Ιουλίου 2009, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.
- 9 Ο A. Abdulrahim απάντησε στο έγγραφο της Επιτροπής της 3ης Ιουλίου 2009 με έγγραφο των δικηγόρων του της 19ης Αυγούστου 2009, συνοδευόμενο από σειρά παραρτημάτων προς αντίκρουση των επιχειρημάτων της Επιτροπής.
- 10 Το Γενικό Δικαστήριο (έβδομο τμήμα) αποφάσισε, με διάταξή του της 17ης Δεκεμβρίου 2009, να εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου μαζί με την ουσία και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 11 Με διάταξη του προέδρου του εβδόμου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου της 26ης Οκτωβρίου 2009 παρασχέθηκε στον A. Abdulrahim δικαστική αρωγή και διορίστηκαν οι J. Jones και M. Arani για να τον εκπροσωπήσουν. Με διάταξη του προέδρου του εβδόμου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Απριλίου 2010 η εν λόγω διάταξη της 26ης Οκτωβρίου 2009 τροποποιήθηκε, οι δε J. Jones και M. Arani διορίστηκαν ως δικηγόροι επικουρούντες τον A. Abdulrahim. Κατά το σημείο 2 του διατακτικού της νέας αυτής διατάξεως, οι H. Miller και E. Grieves διορίστηκαν ως δικηγόροι επιφορτισμένοι με την εκπροσώπηση του A. Abdulrahim, από τις 11 Μαρτίου 2010.
- 12 Με απόφαση της 3ης Μαρτίου 2010 ο πρόεδρος του εβδόμου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αρνήθηκε την κατάθεση στη δικογραφία «συμπληρωματικού υπομνήματος αντικρούσεως» του Συμβουλίου, που περιήλθε στη Γραμματεία στις 5 Φεβρουαρίου 2010. Το Συμβούλιο προέβαλε ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής με έγγραφο της 16ης Μαρτίου 2010.
- 13 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου μεταβλήθηκε από της ενάρξεως του νέου δικαστικού έτους, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο δεύτερο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε η υπόθεση αυτή.
- 14 Στις 22 Δεκεμβρίου 2010 η επιτροπή κυρώσεων αποφάσισε να διαγράψει το όνομα του A. Abdulrahim από τον κατάλογό της.
- 15 Στις 6 Ιανουαρίου 2011 οι δικηγόροι του A. Abdulrahim ζήτησαν εγγράφως από την Επιτροπή τη διαγραφή του ονόματός του από τον επίδικο κατάλογο.
- 16 Με τον κανονισμό (ΕΕ) 36/2011 της Επιτροπής, της 18ης Ιανουαρίου 2011, για την εκατοστή τεσσαρακοστή τρίτη τροποποίηση του κανονισμού 881/2002 (ΕΕ L 14, σ. 11), το όνομα του A. Abdulrahim διαγράφηκε από τον επίδικο κατάλογο.

- 17 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία στις 9 Μαρτίου 2011, ο A. Abdulrahim υπέβαλε συμπληρωματικό αίτημα δικαστικής αρωγής βάσει του άρθρου 94 του Κανονισμού Διαδικασίας, προκειμένου να συνεχίσει τη δίκη. Το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε εν μέρει το αίτημα αυτό με την από 10 Ιουνίου 2011 διάταξη του προέδρου του δευτέρου τμήματος.
- 18 Με έγγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Ιουλίου 2011 η Επιτροπή γνωστοποίησε στο Γενικό Δικαστήριο αντίγραφο του κανονισμού 36/2011.
- 19 Με έγγραφο της Γραμματείας του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 2011 οι διάδικοι κλήθηκαν να διατυπώσουν εγγράφως τις απόψεις τους σχετικά με τις συνέπειες της εκδόσεως του κανονισμού 36/2011, ιδίως ως προς το αντικείμενο της προσφυγής. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εμπροθέσμως στην πρόσκληση αυτή.
- 20 Με διάταξη της 28ης Φεβρουαρίου 2012 (στο εξής: διάταξη περί καταργήσεως της δίκης) το Γενικό Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε την κατάργηση της δίκης επί του αιτήματος ακυρώσεως, χωρίς να απαιτείται, επομένως, να αποφανθεί επί του παραδεκτού. Όσον αφορά το αίτημα αποζημιώσεως, το Γενικό Δικαστήριο το απέρριψε ως, εν πάση περιπτώσει, προδήλως αβάσιμο. Ακόμη, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, αφενός, ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα και, αφετέρου, καταδίκασε τον A. Abdulrahim στο σύνολο των δικαστικών εξόδων σχετικά με το αίτημα αποζημιώσεως.
- 21 Με δικόγραφο κατατεθέν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 13 Μαΐου 2012 ο A. Abdulrahim άσκησε αναίρεση κατά της διατάξεως περί καταργήσεως της δίκης.
- 22 Με απόφαση της 28ης Μαΐου 2013, Abdulrahim κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-239/12 P, στο εξής: απόφαση περί αναπομπής), το Δικαστήριο αναίρεσε τη διάταξη περί καταργήσεως της δίκης, καθόσον με αυτήν το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε την κατάργηση της δίκης επί της προσφυγής ακυρώσεως, ανέπεμψε δε την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου για να αποφανθεί αυτό εκ νέου επί της προσφυγής ακυρώσεως του A. Abdulrahim, επιφυλασσόμενο ως προς τα δικαστικά έξοδα. Το Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι ο A. Abdulrahim δεν είχε πλέον έννομο συμφέρον ακυρώσεως, κατόπιν της εκδόσεως του κανονισμού 36/2011.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων κατόπιν της αναπομπής

- 23 Η υπόθεση ανατέθηκε στο δεύτερο τμήμα του Γενικού Δικαστηρίου. Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου μεταβλήθηκε από της ενάρξεως του νέου δικαστικού έτους, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τρίτο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε πλέον η υπόθεση αυτή.
- 24 Σύμφωνα με το άρθρο 119, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διάδικοι κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις.
- 25 Με τις παρατηρήσεις του που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 13 Αυγούστου 2013 ο A. Abdulrahim ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει τον κανονισμό 1330/2008, καθόσον τον αφορά·
 - να διατάξει την επιστροφή των δικαστικών εξόδων της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, τόσο πριν όσο και μετά την αναπομπή από το Δικαστήριο, και, εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου.

- 26 Με τις παρατηρήσεις του που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως απαράδεκτη και να καταδικάσει τον A. Abdulrahim στα σχετικά δικαστικά έξοδα.
- 27 Με τις παρατηρήσεις της που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Σεπτεμβρίου 2013 η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να κηρύξει την προσφυγή ακυρώσεως απαράδεκτη και να καταδικάσει τον A. Abdulrahim στα δικαστικά έξοδα.
- 28 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε τους καθών διαδίκους να προσκομίσουν, ενδεχομένως, όλες τις πληροφορίες και όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, εμπιστευτικά ή μη, που είχαν στη διάθεσή τους τα ως άνω θεσμικά όργανα όσον αφορά τα προβαλλόμενα πραγματικά περιστατικά τα οποία διαλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων και τα οποία κρίνουν κρίσιμα για την άσκηση δικαιοδοτικού ελέγχου από το Γενικό Δικαστήριο βάσει των προϋποθέσεων και εντός των ορίων που έθεσε το Δικαστήριο με την απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadı (C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, στο εξής: απόφαση Kadı II). Τα θεσμικά αυτά όργανα συμμορφώθηκαν στην εν λόγω πρόσκληση εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 29 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 4ης Φεβρουαρίου 2014, κατόπιν της οποίας περατώθηκε η προφορική διαδικασία και η υπόθεση άρχισε να τελεί υπό διάσκεψη.

Πραγματικά περιστατικά

- 30 Ο A. Abdulrahim εκθέτει ότι είναι υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου γεννηθείς στη Λιβύη και ότι ο ίδιος περιελήφθη, καταρχάς στον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων, στη συνέχεια στον επίδικο κατάλογο, ως άτομο για το οποίο υπάρχουν υποψίες ότι υποστηρίζει την τρομοκρατία, κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου. Η εγγραφή του ονόματός του αιτιολογήθηκε αρχικώς, σε ένα έγγραφο του FCO της 5ης Νοεμβρίου 2008, με το γεγονός ότι ο ίδιος ήταν μέλος της Libyan Islamic Fighting Group (ΛΜΙΟ), ότι η οντότητα αυτή συνδεόταν με την Αλ Κάιντα και ότι ικανοποιούσε, επομένως, τα κριτήρια της επιτροπής κυρώσεων. Από τις 4 Νοεμβρίου 2009, ωστόσο, το FCO προώθησε ενεργώς τη διαγραφή του ονόματός του από τον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων.
- 31 Εξάλλου, ο A. Abdulrahim υποστήριξε ότι ουδέποτε ασκήθηκε δίωξη σε βάρος του στο Ηνωμένο Βασίλειο ή αλλού, σε σχέση με την προβαλλόμενη εμπλοκή του στο δίκτυο της Αλ Κάιντα ή σε τρομοκρατικές δραστηριότητες. Επομένως ουδέποτε του δόθηκε η ευκαιρία να αποδείξει την αθωότητά του.

Σκεπτικό

Επί του περιεχομένου της παρούσας προσφυγής κατόπιν της αναπομπής από το Δικαστήριο

- 32 Όπως ορθώς σημειώνει το Συμβούλιο, η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου επί του αιτήματος αποζημιώσεως και επί των δικαστικών εξόδων στο πλαίσιο του αιτήματος αυτού, που περιλαμβάνεται στη διάταξη περί καταργήσεως της δίκης, δεν έχει αναιρεθεί, οπότε έχει περιβληθεί την ισχύ δεδικασμένου. Επομένως, απομένει να εκδοθεί απόφαση επί του αιτήματος ακυρώσεως.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

- 33 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η δίμηνη προθεσμία προσφυγής την οποία προβλέπει το άρθρο 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, όπως την υπολογίζουν οι διάδικοι από το τέλος της δεκάτης τετάρτης ημέρας μετά τη δημοσίευση του κανονισμού 1330/2008 στην *Επίσημη Εφημερίδα*, σύμφωνα με το άρθρο 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, και προσαυξανόμενη κατ' αποκοπήν κατά δέκα ημέρες στο πλαίσιο της παρεκτάσεως λόγω αποστάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 102, παράγραφος 2, του εν λόγω Κανονισμού, έληξε στις 16 Μαρτίου 2009.
- 34 Δεν αμφισβητείται επίσης ότι υπογεγραμμένο αντίγραφο του δικογράφου της προσφυγής και των παραρτημάτων του περιήλθε με τηλεομοιοτυπία στη Γραμματεία στις 16 Μαρτίου 2009, ότι τα επικυρωμένα αντίγραφα του εν λόγω δικογράφου περιήλθαν στη Γραμματεία στις 26 Μαρτίου 2009, όπως και ένα νέο αντίτυπο αυτής φέρων νέα υπογραφή, διαφορετική από την υπογραφή που είχε τεθεί στο παραληφθέν με τηλεομοιοτυπία αντίγραφο, και ότι το υπογεγραμμένο πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής περιήλθε στη Γραμματεία μόλις στις 15 Απριλίου 2009, ήτοι μετά τη λήξη της προθεσμίας δέκα ημερών από της αποστολής με τηλεομοιοτυπία, όπως επιτάσσει το άρθρο 43, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 35 Επομένως, εφαρμοζομένων των εν λόγω διατάξεων, η προσφυγή ασκήθηκε εκπροθέσμως.
- 36 Όπως προκύπτει, η προσφυγή ασκήθηκε επίσης εκπροθέσμως αν η σχετική προθεσμία υπολογιστεί από την ημερομηνία της ανακοινώσεως που δημοσιεύθηκε προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων στην *Επίσημη Εφημερίδα*, στις 30 Δεκεμβρίου 2008 (βλ. σκέψη 4 ανωτέρω), όπως έκρινε δεσμευτικά το Δικαστήριο με την απόφαση της 23ης Απριλίου 2013, Gbagbo κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-478/11 P έως C-482/11 P, σκέψεις 53 έως 59), αντί του υπολογισμού της προθεσμίας αυτής από της δημοσίευσής του κανονισμού 1330/2008 στην *Επίσημη Εφημερίδα*, στις 23 Δεκεμβρίου 2008, όπως πράττουν οι διάδικοι με τα υπομνήματά τους.
- 37 Εντούτοις, από τα στοιχεία της δικογραφίας και τις εξηγήσεις του A. Abdulrahim οι οποίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, σε έγγραφο που απεστάλη στη Γραμματεία στις 8 Μαΐου 2009 και στηρίζονται σε δικαιολογητικά συναπτόμενα στο έγγραφο αυτό, προκύπτει ότι οι δικηγόροι του απευθύνθηκαν σε εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας εξαρτώμενη από τον παραδοσιακό φορέα των ταχυδρομείων του Ηνωμένου Βασιλείου (στο εξής: εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας) στις 16 Μαρτίου 2009 στις 17:00 περίπου, προκειμένου η εταιρία αυτή να διαβιβάσει το υπογεγραμμένο πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής και τα επικυρωμένα αντίγραφά του στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στο Λουξεμβούργο. Η ταχυδρομική διεύθυνση της Γραμματείας αναγράφεται ορθώς στον φάκελο της εταιρίας επιδόσεως αλληλογραφίας ο οποίος χρησιμοποιήθηκε με την ευκαιρία αυτή, το δε αντίτιμο της υπηρεσίας αυτής, ήτοι 37,29 λίρες στερλίνες (GBP), καταβλήθηκε δεόντως.
- 38 Ειδοποιηθέντες τηλεφωνικώς από τη Γραμματεία, στις 25 Μαρτίου 2009, ότι δεν είχαν ακόμη περιέλθει στην τελευταία τα έγγραφα που είχαν παραδοθεί στην ως άνω εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας, οι δικηγόροι του A. Abdulrahim απέστειλαν αυθημερόν στη Γραμματεία νέα επικυρωμένα αντίγραφα του δικογράφου της προσφυγής, μέσω της εταιρίας διεθνούς επιδόσεως αλληλογραφίας DHL. Με την ίδια ευκαιρία, απέστειλαν στη Γραμματεία ένα αντίτυπο του δικογράφου της προσφυγής φέρων νέα πρωτότυπη υπογραφή, διαφορετική όμως από την υπογραφή που είχε τεθεί στο πρωτότυπο. Τα έγγραφα αυτά περιήλθαν στη Γραμματεία στις 26 Μαρτίου 2009.
- 39 Αργότερα προέκυψε ότι, για άγνωστο λόγο, η εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας δεν είχε παραδώσει τα σχετικά έγγραφα, τα οποία επεστράφησαν στις 14 Απριλίου 2009 στους δικηγόρους του A. Abdulrahim, χωρίς άλλη εξήγηση. Την ίδια ημέρα, οι δικηγόροι του απευθύνθηκαν εκ νέου στην DHL, η οποία προώθησε στη Γραμματεία, ήδη την επομένη, το υπογεγραμμένο πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής.

- 40 Ο πρόεδρος του εβδόμου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκρινε, με την προαναφερθείσα διάταξη του περί δικαστικής αρωγής της 26ης Οκτωβρίου 2009, ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο τα στοιχεία αυτά και οι σχετικές εξηγήσεις να θεμελιώνουν περίπτωση τυχαίου συμβάντος ή ανωτέρας βίας, υπό την έννοια του άρθρου 45 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ή συγγνωστής πλάνης που παρεμπόδισε τον A. Abdulrahim να καταθέσει το υπογεγραμμένο πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής στη Γραμματεία εντός της προθεσμίας δέκα ημερών μετά την αποστολή του αντιγράφου του εν λόγω πρωτοτύπου με τηλεομοιοτυπία, όπως επιτάσσει το άρθρο 43, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 41 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή επιμένουν, εντούτοις, ότι οι περιστάσεις που προβάλλει ο A. Abdulrahim δεν μπορούν να λογίζονται ως εξαιρετικές, ως τυχαίο γεγονός ή ως ανωτέρα βία, υπό την έννοια του άρθρου 45, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου και όπως γίνεται δεκτό κατά πάγια νομολογία.
- 42 Πρώτον, ο A. Abdulrahim επέλεξε το λιγότερο αξιόπιστο είδος επιδόσεως αλληλογραφίας, ως προς τον χρόνο παραδόσεως και ως προς τις δυνατότητες παρακολουθήσεως της πορείας των αποστελλομένων εγγράφων. Πράγματι, η απόδειξη παραλαβής που συνάπτεται στο έγγραφο των δικηγόρων του της 8ης Μαΐου 2009 συνιστά ένδειξη ότι η παρεχόμενη ταχυδρομική υπηρεσία δεν περιελάμβανε τέτοια δυνατότητα παρακολουθήσεως. Κατά τον διαδικτυακό τόπο της εταιρίας επιδόσεως αλληλογραφίας, επιπλέον, αυτό το είδος υπηρεσίας προβλέπει χρόνο παραδόσεως τουλάχιστον τεσσάρων ημερών, ενώ τα δύο άλλα είδη υπηρεσιών που προτείνει η εν λόγω εταιρία παρέχουν τη δυνατότητα παρακολουθήσεως των αποστελλομένων εγγράφων, αυτά δε παραδίδονται στον παραλήπτη μετά από μία έως τρεις ημέρες.
- 43 Δεύτερον, ο A. Abdulrahim δεν επιβεβαίωσε στη Γραμματεία αν το πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής είχε όντως κατατεθεί πριν από τη λήξη τη προθεσμίας. Έδειξε ενδιαφέρον μόνο μετά την τηλεφωνική κλήση της Γραμματείας. Τότε, όμως, ήτοι μία ημέρα προ της λήξεως της προθεσμίας, ήταν ήδη πολύ αργά για να ζητήσει την επιστροφή του πρωτοτύπου του δικογράφου της προσφυγής από την εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας και να το αποστείλει εκ νέου στο Γενικό Δικαστήριο εμπροθέσμως.
- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, κατά την Επιτροπή, ο A. Abdulrahim δεν μπορεί να στηρίζεται στη δυσλειτουργία ή στις παραλείψεις της ταχυδρομικής υπηρεσίας για να αποφύγει τις συνέπειες της εκπρόθεσμης ασκήσεως της προσφυγής του.
- 45 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 45 του Οργανισμού του Δικαστηρίου έχει εφαρμογή σε περίπτωση ασυνήθων δυσχερειών, ανεξαρτήτων από τη βούληση του ενδιαφερομένου, που είναι αναπόφευκτες έστω και αν αυτός επιδεικνύει κάθε δυνατή επιμέλεια (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Φεβρουαρίου 1984, 284/82, Acciaierie e Ferriere Busseni κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 557, σκέψη 11· της 26ης Νοεμβρίου 1985, 42/85, Cockerill-Sambre κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3749, σκέψη 10, και διάταξη του Δικαστηρίου της 8ης Νοεμβρίου 2007, C-242/07 P, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-9757, σκέψεις 16 και 17). Το Δικαστήριο υπενθύμισε προσφάτως ότι εναπόκειται στον ενδιαφερόμενο να αποδείξει, αφενός, ότι λόγω ασυνήθων, απρόβλεπτων και ξένων προς αυτόν περιστάσεων κατέστη αδύνατη η εκ μέρους του τήρηση της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής του άρθρου 263, έκτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, και, αφετέρου, ότι δεν μπορούσε να προφυλαχθεί από τις συνέπειες των εν λόγω περιστάσεων λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, χωρίς να υποβληθεί σε υπερβολικές θυσίες (απόφαση Gbagbo κ.λπ. κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα, σκέψη 72). Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να παρακολουθεί προσεκτικά την εξέλιξη της αρξαμένης διαδικασίας και, ιδίως, να επιδεικνύει επιμέλεια όσον αφορά την τήρηση των προβλεπομένων προθεσμιών (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2011, C-426/10 P, Bell & Ross κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2011, σ. I-8849, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 46 Εν προκειμένω, από τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 37 έως 39 ανωτέρω, καθώς και από τα στοιχεία της δικογραφίας, προκύπτει ότι οι δικηγόροι του A. Abdulrahim επέδειξαν την απαιτούμενη επιμέλεια και ότι, ιδίως, συμμορφώθηκαν απολύτως προς το σημείο 7 των Πρακτικών Οδηγιών προς τους διαδίκους, κατά το οποίο το υπογεγραμμένο πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής πρέπει να αποστέλλεται «ευθύς μετά την αποστολή του αντιγράφου [με τηλεομοιοτυπία]». Πράγματι, η αποστολή του υπογεγραμμένου πρωτοτύπου του δικογράφου της προσφυγής ανατέθηκε στην εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας στις 16 Μαρτίου 2009, ήτοι την ίδια ημέρα της αποστολής του αντιγράφου με τηλεομοιοτυπία.
- 47 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, εξάλλου, ότι οι ως άνω δικηγόροι ευλόγως ανέμεναν ότι το εν λόγω υπογεγραμμένο πρωτότυπο θα περιέλθει στη Γραμματεία σε χρόνο μικρότερο από τις δέκα ημέρες που διέθεταν προς τούτο, από τις 16 Μαρτίου 2009. Πράγματι, απευθύνθηκαν σε αξιόπιστη υπηρεσία, εξαρτώμενη από τον παραδοσιακό φορέα ταχυδρομείων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας αναφέρει εξάλλου, στον διαδικτυακό της τόπο, ότι αναλαμβάνει την παράδοση αλληλογραφίας με προορισμό το Λουξεμβούργο, στο πλαίσιο της σχετικής βασικής υπηρεσίας, την οποία χρησιμοποίησαν οι δικηγόροι του A. Abdulrahim, εντός τεσσάρων έως έξι ημερών, ήτοι εντός χρονικού διαστήματος σαφώς μικρότερου των δέκα ημερών που είχαν στη διάθεσή τους, πράγμα το οποίο τους παρείχε μάλιστα ένα απολύτως αποδεκτό περιθώριο ασφαλείας.
- 48 Ασφαλώς, όπως εκθέτουν η Επιτροπή και το Συμβούλιο, η εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας προτείνει δύο άλλα είδη υπηρεσιών διεθνούς αλληλογραφίας, σαφώς ακριβότερα, στο πλαίσιο των οποίων η παράδοση της αλληλογραφίας πραγματοποιείται εντός δύο έως τριών ημερών, παρέχοντα επιπλέον τη δυνατότητα παρακολούθησεως των αποστελλομένων εγγράφων (tracking).
- 49 Εντούτοις, δεν μπορεί να απαιτείται από τον προσφεύγοντα, κατά μείζονα λόγο όταν του έχει παρασχεθεί δικαστική αρωγή, όπως εν προκειμένω, να επιλέγει το ακριβότερο είδος υπηρεσίας διεθνούς αλληλογραφίας από τα προτεινόμενα εκ μέρους της επιχειρήσεως παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, όταν ένα λιγότερο ακριβό είδος υπηρεσίας προτεινόμενο από την ίδια επιχείρηση μπορεί, καταρχήν, να εξασφαλίσει τη διαβίβαση του υπογεγραμμένου πρωτοτύπου του δικογράφου της προσφυγής στη Γραμματεία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.
- 50 Όσον αφορά την περίπτωση ότι οι δικηγόροι του A. Abdulrahim δεν βεβαιώθηκαν, ερχόμενοι σε επαφή με τον Γραμματέα, για την εκ μέρους του τελευταίου παραλαβή του υπογεγραμμένου πρωτοτύπου του δικογράφου της προσφυγής, αυτή δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο βάσει της νομολογίας, η οποία δεν επιβάλλει ειδικά τέτοιον τρόπο ενέργειας, καθόσον μάλιστα οι προθεσμίες προβλέπονται, καταρχήν, για να έχει τη δυνατότητα ο ενδιαφερόμενος να ενεργεί μέχρι και την ημερομηνία λήξεώς τους (απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 1988, 71/87, Inter-Kom, Συλλογή 1988, σ. 1979, σκέψη 20, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Ιουνίου 2006, T-251/04, Ελλάδα κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 53).
- 51 Εν πάση περιπτώσει, οι δικηγόροι του A. Abdulrahim δεν είχαν πλέον καμία άλλη δυνατότητα να ενεργήσουν προς αντιμετώπιση του ενδεχομένου να μην εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της η εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας από τη στιγμή που της παρέδωσαν το υπογεγραμμένο πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής, διότι, λόγω ακριβώς της ως άνω μη εκπληρώσεως, το πρωτότυπο αυτό είχε «παραπέσει» και, επομένως, οι προαναφερθέντες δικηγόροι δεν μπορούσαν πλέον να το αναζητήσουν, ακόμα και αν επεδείκνυαν κάθε δυνατή επιμέλεια και κατέβαλλαν κάθε σχετική προσπάθεια, προκειμένου να παραδοθεί το δικόγραφο με άλλον τρόπο στη Γραμματεία.
- 52 Ειδικότερα, στις 25 Μαρτίου 2009, όπως και τις αμέσως προηγούμενες ημέρες, αν δεν επιθυμούσαν να περιοριστούν στο να αναμένουν, ελπίζοντας ότι η εταιρία επιδόσεως αλληλογραφίας θα εντοπίσει και θα διαβιβάσει εγκαίρως το απολεσθέν πρωτότυπο, οι δικηγόροι του A. Abdulrahim είχαν στη διάθεσή τους στην πράξη έναν μόνο τρόπο για να αντιμετωπίσουν τη δυσλειτουργία της εταιρίας επιδόσεως

αλληλογραφίας, ήτοι να αποστείλουν απευθείας στη Γραμματεία ένα αντίτυπο του δικογράφου της προσφυγής με νέα πρωτότυπη υπογραφή, προς αντικατάσταση του προηγούμενου απολεσθέντος πρωτοτύπου. Αυτό ακριβώς έπραξαν, όπως εξέθεσαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

- 53 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, οι δικηγόροι του A. Abdulrahim επέδειξαν κάθε δυνατή επιμέλεια για να αντιμετωπίσουν την τυχαία απώλεια του υπογεγραμμένου πρωτοτύπου του δικογράφου της προσφυγής και να τηρήσουν έτσι τις προβλεπόμενες προθεσμίες.
- 54 Επομένως, πληρούνται εν προκειμένω οι περιστάσεις που θεμελιώνουν, κατά τη νομολογία, περίπτωση τυχαίου γεγονότος, καθόσον η υπέρβαση της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής οφείλεται πλήρως και καθ' ολοκληρία σε ανεξήγητη δυσλειτουργία ή παράλειψη της ταχυδρομικής υπηρεσίας, που δεν μπορούσε κανονικά να προβλεφθεί, την οποία ο ενδιαφερόμενος επιχείρησε να καλύψει επιδεικνύων κάθε δυνατή επιμέλεια.
- 55 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Συμβούλιο, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του παραδεκτού των γραπτών παρατηρήσεων του A. Abdulrahim κατόπιν της αναπομπής

- 56 Το Συμβούλιο παρατηρεί ότι οι παρατηρήσεις του A. Abdulrahim επί της συνέχειας της διαδικασίας απεστάλησαν στο Γενικό Δικαστήριο με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 26 Ιουλίου 2013, ενώ, κατ' αυτόν, το υπογεγραμμένο πρωτότυπο κατατέθηκε μετά τη λήξη της προθεσμίας δέκα ημερών την οποία τάσσει το άρθρο 43, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας. Κατά συνέπεια, ως ημερομηνία καταθέσεως των παρατηρήσεων αυτών λογίζεται η 13η Αυγούστου 2013. Το Συμβούλιο εκτιμά, επομένως, ότι οι παρατηρήσεις αυτές είναι απαράδεκτες, διότι κατατέθηκαν μετά τη λήξη της προθεσμίας δύο μηνών την οποία προβλέπει το άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 57 Συναφώς, το Συμβούλιο στηρίζεται στην παραδοχή ότι η εν λόγω προθεσμία δύο μηνών από της επιδόσεως στον ενδιαφερόμενο της αποφάσεως περί αναπομπής, προσαυξημένη κατά δέκα ημέρες στο πλαίσιο παρεκτάσεως κατ' αποκοπήν λόγω αποστάσεως, είχε ήδη λήξει στις 13 Αυγούστου 2013.
- 58 Ωστόσο, από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δικογραφία προκύπτει ότι η ως άνω προθεσμία έληγε στην πραγματικότητα την ημέρα αυτή, στις 13 Αυγούστου 2013. Πράγματι, η επίδοση στον A. Abdulrahim της αποφάσεως περί αναπομπής πραγματοποιήθηκε με την παράδοση της εν λόγω αποφάσεως, με συστημένη επιστολή, στο ταχυδρομείο, το οποίο συνέταξε σχετική απόδειξη παραλαβής στις 3 Ιουνίου 2013. Έτσι, η προθεσμία του άρθρου 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού Διαδικασίας, προσαυξημένη κατά δέκα ημέρες στο πλαίσιο παρεκτάσεως κατ' αποκοπήν λόγω αποστάσεως, έληγε στις 13 Αυγούστου 2013.
- 59 Κατά συνέπεια, οι γραπτές παρατηρήσεις του A. Abdulrahim όντως κατατέθηκαν στη Γραμματεία την τελευταία ημέρα της ως άνω προθεσμίας, οπότε δεν πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες.

Επί της ουσίας της προσφυγής ακυρώσεως

- 60 Τυπικά, ο A. Abdulrahim προβάλλει τέσσερις λόγους προς στήριξη της προσφυγής ακυρώσεως. Ο πρώτος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματός του να εκφράσει την άποψή του. Ο δεύτερος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματός του για αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο ή/και του δικαιώματός του για δίκαιη δίκη, όπως αυτά προστατεύονται με τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (ΕΣΔΑ) και διακηρύσσονται στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο τρίτος λόγος στηρίζεται σε

προσβολή του δικαιώματός του να απολαμβάνει ανενόχλητος τα αγαθά του και την ιδιοκτησία του. Ο τέταρτος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματός του για τον σεβασμό της προσωπικής του σφαίρας και της οικογενειακής του ζωής.

- 61 Κατ' ουσίαν, το Δικαστήριο επίσης σημείωσε, στη σκέψη 75 της αποφάσεως περί αναπομπής, ότι ο A. Abdulrahim δεν είχε προβάλει αποκλειστικά λόγους στηριζόμενους σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, αλλά «αμφισβήτησε επίσης το γεγονός ότι συνδεόταν με την Αλ Κάιντα» και ότι «υποστήριξε ότι η εγγραφή του ονόματός του στον επίδικο κατάλογο είχε γίνει για τον λόγο και μόνον ότι ήταν μέλος μιας κοινότητας Λίβυων προσφύγων, ορισμένοι εκ των οποίων είχαν εμπλακεί, κατά την άποψη των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου, σε τρομοκρατικές δραστηριότητες».
- 62 Ωστόσο, όσον αφορά τη δικαστική διαδικασία, το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφαση Kadi II (σκέψη 119), ότι, σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο άτομο αμφισβητήσει τη νομιμότητα της αποφάσεως περί εγγραφής ή περί διατηρήσεως του ονόματός του στον επίδικο κατάλογο, ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να βεβαιώνεται ιδίως, στο πλαίσιο του δικαιοδοτικού ελέγχου νομιμότητας των λόγων στους οποίους βασίζεται η οικεία απόφαση, ότι η απόφαση αυτή στηρίζεται σε επαρκώς σταθερή πραγματική βάση. Τούτο προϋποθέτει έλεγχο των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται στην αιτιολογική έκθεση στην οποία στηρίζεται η εν λόγω απόφαση, έτσι ώστε ο δικαιοδοτικός έλεγχος να μην περιορίζεται στην εκτίμηση της αόριστης βασιμότητας των προβαλλομένων λόγων, αλλά να αφορά το αν οι ως άνω λόγοι είναι τεκμηριωμένοι στο σύνολό τους ή, τουλάχιστον, έστω ένας εξ αυτών που θεωρείται επαρκής καθ'αυτός για να στηρίξει την απόφαση αυτή.
- 63 Προς τούτο, εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να διενεργήσει την εξέταση αυτή ζητώντας, ενδεχομένως, από την αρμόδια αρχή της Ένωσης να προσκομίσει τις πληροφορίες ή τα αποδεικτικά στοιχεία, εμπιστευτικά ή μη, που είναι κρίσιμα για την εν λόγω εξέταση (απόφαση Kadi II, σκέψη 120· βλ. επίσης, κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουνίου 2013, C-300/11, ZZ, σκέψη 59). Ακριβώς προκειμένου να συμμορφωθεί, εν προκειμένω, προς τον τρόπο αυτό ενέργειας από τον οποίο το Δικαστήριο εξάρτησε τον δικαιοδοτικό έλεγχο που πρέπει να ασκεί ο δικαστής της Ένωσης, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε το μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας που περιγράφεται στη σκέψη 28 ανωτέρω.
- 64 Πράγματι, σε περίπτωση αμφισβήτησεως, εναπόκειται στην αρμόδια αρχή της Ένωσης να αποδείξει το βάσιμο των λόγων που ελήφθησαν υπόψη σε βάρος του ενδιαφερομένου, και όχι στον ενδιαφερόμενο να προσκομίσει την αντίθετη απόδειξη του αβασίμου των λόγων αυτών (απόφαση Kadi II, σκέψη 121).
- 65 Προς τούτο, δεν απαιτείται η εν λόγω αρχή να προσκομίσει ενώπιον του δικαστή της Ένωσης το σύνολο των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που συνδέονται εγγενώς με τους λόγους που παρατέθηκαν στην έκθεση της επιτροπής κυρώσεων. Πρέπει ωστόσο οι παρεχόμενες πληροφορίες και τα σχετικά στοιχεία να τεκμηριώνουν τους λόγους οι οποίοι ελήφθησαν υπόψη σε βάρος του ενδιαφερομένου (απόφαση Kadi II, σκέψη 122).
- 66 Αν η αρμόδια αρχή της Ένωσης αδυνατεί να ανταποκριθεί στο αίτημα του δικαστή της Ένωσης, εναπόκειται στην περίπτωση αυτή στον τελευταίο να στηριχθεί μόνο στα στοιχεία που του έχουν γνωστοποιηθεί, ήτοι, εν προκειμένω, στις ενδείξεις που περιέχονται στην αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων, στις παρατηρήσεις και στα απαλλακτικά στοιχεία που ενδεχομένως προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος, καθώς και στην απάντηση της αρμόδιας αρχής της Ένωσης στις παρατηρήσεις αυτές. Αν τα σχετικά στοιχεία δεν δικαιολογούν το βάσιμο ενός λόγου, ο δικαστής της Ένωσης απορρίπτει τον λόγο αυτόν ως έρεισμα της επίμαχης αποφάσεως περί εγγραφής ή περί διατηρήσεως της εγγραφής στον κατάλογο (απόφαση Kadi II, σκέψη 123).
- 67 Αν, αντιθέτως, η αρμόδια αρχή της Ένωσης προσκομίσει πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία επ' αυτού, ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να εξακριβώσει την ουσιαστική ακρίβεια των προβαλλόμενων πραγματικών περιστατικών σε συνάρτηση με τις πληροφορίες ή τα στοιχεία αυτά και να εκτιμήσει

την αποδεικτική αξία τους σε σχέση με τις περιστάσεις της οικείας υποθέσεως και με γνώμονα ενδεχόμενες παρατηρήσεις, ιδίως, του ενδιαφερομένου επί των στοιχείων αυτών (απόφαση Kadı II, σκέψη 124), ενδεχομένως εφαρμόζοντας τεχνικές που παρέχουν τη δυνατότητα να συμβιβαστούν, αφενός, οι θεμιτοί λόγοι ασφάλειας που αφορούν τη φύση και τις πηγές πληροφοριών που ελήφθησαν υπόψη για την έκδοση της οικείας πράξεως και, αφετέρου, η ανάγκη επαρκούς διασφάλισης στον πολίτη του σεβασμού των διαδικαστικών δικαιωμάτων του, με τον τρόπο τον οποίο υπέδειξε το Δικαστήριο στις σκέψεις 125 έως 129 της αποφάσεως Kadı II.

- 68 Λαμβανομένης υπόψη της προληπτικής φύσεως των σχετικών περιοριστικών μέτρων, αν ο δικαστής της Ένωσης κρίνει, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως, όπως προσδιορίστηκε στις σκέψεις 117 έως 129 της αποφάσεως Kadı II, ότι τουλάχιστον ένας από τους λόγους οι οποίοι διαλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων είναι αρκούντως ακριβής και συγκεκριμένος, ότι είναι τεκμηριωμένος και ότι συνιστά καθαυτός επαρκές έρεισμα για να στηρίξει την πράξη αυτή, το γεγονός ότι άλλοι από τους λόγους αυτούς δεν συνιστούν τέτοιο έρεισμα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την ακύρωση της εν λόγω πράξεως. Στην αντίθετη περίπτωση, θα προβεί σε ακύρωση της προσβαλλομένης πράξεως (απόφαση Kadı II, σκέψη 130).
- 69 Από τα στοιχεία της προηγηθείσας αναλύσεως προκύπτει ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος για αποτελεσματική δικαστική προστασία επιβάλλει, αφενός, στην αρμόδια αρχή της Ένωσης να κοινοποιεί στον ενδιαφερόμενο την αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων, στην οποία στηρίζεται η απόφαση περί εγγραφής ή περί διατηρήσεως του ονόματός του στον επίδικο κατάλογο, να του παρέχει τη δυνατότητα να γνωστοποιήσει λυσιτελώς τις παρατηρήσεις του επί του ζητήματος αυτού και να εξετάζει, με επιμέλεια και αμεροληψία, το βάσιμο των προβαλλόμενων λόγων σε συνάρτηση με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε ο ενδιαφερόμενος και των ενδεχομένων απαλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων που αυτός προσκομίζει (απόφαση Kadı II, σκέψη 135).
- 70 Ο σεβασμός των εν λόγω δικαιωμάτων συνεπάγεται, αφετέρου, ότι, σε περίπτωση ένδικης αμφισβήτησεως, ο δικαστής της Ένωσης θα ελέγξει, μεταξύ άλλων, τον αρκούντως ακριβή και συγκεκριμένο χαρακτήρα των λόγων που προβάλλονται στην αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων καθώς και, ενδεχομένως, το αν αποδείχθηκε το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που αντιστοιχούν στον εξεταζόμενο λόγο με γνώμονα τα στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί (απόφαση Kadı II, σκέψη 136).
- 71 Αντιθέτως, το γεγονός ότι η αρμόδια αρχή της Ένωσης δεν καθιστά προσβάσιμες στον ενδιαφερόμενο και, εν συνεχεία, στον δικαστή της Ένωσης πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, που βρίσκονται στην αποκλειστική κατοχή της επιτροπής κυρώσεων ή του οικείου μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και τα οποία αφορούν την αιτιολογική έκθεση στην οποία στηρίζεται η επίμαχη απόφαση, δεν μπορεί να θεμελιώσει, καθαυτό, προσβολή των ως άνω δικαιωμάτων. Ωστόσο, σε μια τέτοια κατάσταση, ο δικαστής της Ένωσης, ο οποίος καλείται να ελέγξει το συνδεόμενο με τα πραγματικά περιστατικά βάσιμο των λόγων που περιέχονται στην αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και τα απαλλακτικά στοιχεία που ενδεχομένως προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος καθώς και την απάντηση της αρμόδιας αρχής της Ένωσης στις παρατηρήσεις αυτές, δεν θα διαθέτει περαιτέρω πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία. Κατά συνέπεια, αν του είναι αδύνατο να διαπιστώσει το βάσιμο των ως άνω λόγων, οι λόγοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως έρεισμα της προσβαλλομένης αποφάσεως περί της επίμαχης εγγραφής (απόφαση Kadı II, σκέψη 137).
- 72 Εν προκειμένω, με τους λόγους που περιλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση, όπως αυτοί γνωστοποιήθηκαν από την επιτροπή κυρώσεων (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω), προσάπτεται κυρίως στον A. Abdulrahim η «συνειδητή εμπλοκή του σε οντότητα που συνεργάστηκε με την Αλ Κάιντα και τις τρομοκρατικές δραστηριότητές της», ήτοι με τη ΛΜΙΟ. Ειδικότερα, προσάπτεται στον A. Abdulrahim, πρώτον, ότι ήταν υψηλόβαθμο στέλεχος της ΛΜΙΟ, δεύτερον, ότι παρέμεινε σε στενή επαφή με ηγετικά στελέχη της ΛΜΙΟ στο Ηνωμένο Βασίλειο, τρίτον, ότι συνεργαζόταν στενά με τη

διοίκηση της οργανώσεως παροχής βοήθειας SANABEL, τέταρτον, ότι συνδεόταν στενά με τους Ghuma Abd'rabbah, Tahir Nassuf και Abdulbaqi Mohammed Khaled, και, πέμπτον, ότι συνδεόταν στενά με τον Ismail Kamoka.

- 73 Όσον αφορά, πρώτον, την προβαλλόμενη γενικής φύσεως αιτιολογία έναντι του A. Abdulrahim, αυτή στηρίζεται στη διπλή κοινή παραδοχή, η οποία ρητώς εκτίθεται στην αιτιολογική έκθεση, κατά την οποία, αφενός, ο A. Abdulrahim είχε «εμπλακεί» με τη ΛΜΙΟ και, αφετέρου, η εν λόγω οργάνωση είχε συνεργαστεί αρχικώς με την Αλ Κάιντα, στη συνέχεια δε συνενώθηκε με αυτήν, οπότε όλα τα μέλη της και τα συνεργαζόμενα άτομα πληρούν τα κριτήρια για να χαρακτηριστούν από την επιτροπή κυρώσεων ως άτομα που συνδέονται με την Αλ Κάιντα. Με τον τρόπο αυτόν, η προβαλλόμενη σχέση του A. Abdulrahim με την Αλ Κάιντα στηρίζεται αποκλειστικά στις σχέσεις του με τη ΛΜΙΟ, αφενός, και στη σύμπραξη της ΛΜΙΟ με την Αλ Κάιντα, με την οποία συνενώθηκε τύποις τον Νοέμβριο του 2007, αφετέρου.
- 74 Η διπλή αυτή παραδοχή, όμως, δεν είναι αδιάσειστη και βάσιμη, λαμβανομένων υπόψη όχι μόνον των λεπτομερών επιχειρημάτων του A. Abdulrahim περί του αντιθέτου, αλλά και των πραγματικών διαπιστώσεων των αρμόδιων αγγλικών δικαστηρίων, στις αποφάσεις τις οποίες προσκόμισε ο A. Abdulrahim και οι οποίες κατατέθηκαν στη δικογραφία.
- 75 Καθόσον αφορά την ουσία των ως άνω επιχειρημάτων περί του αντιθέτου, πρέπει να ληφθεί ειδικότερα υπόψη η έγγραφη δήλωση («witness statement») του A. Abdulrahim με ημερομηνία 13 Μαρτίου 2009 (παράρτημα 11 του δικογράφου της προσφυγής), το έγγραφο των δικηγόρων του προς την Επιτροπή της 19ης Αυγούστου 2009, σε απάντηση στην αιτιολογική έκθεση (παράρτημα 4 του υπομνήματος απαντήσεως προς το Συμβούλιο), και το έγγραφο των δικηγόρων του προς την Επιτροπή της 16ης Απριλίου 2010, συνταχθέν στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξετάσεως της περιπτώσεως του A. Abdulrahim (παράρτημα 1 των παρατηρήσεων του A. Abdulrahim κατόπιν της αναπομπής).
- 76 Συναφώς, ο A. Abdulrahim υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι ουδέποτε συνεργάστηκε με την Αλ Κάιντα, τον Οσάμα Μπιν Λάντεν ή το δίκτυο των Ταλιμπάν και ότι με κανένα τρόπο δεν μετείχε σε τρομοκρατικές δραστηριότητες. Όσον αφορά την προβαλλόμενη εμπλοκή του με την Αλ Κάιντα, εκθέτει ειδικότερα ότι διέφυγε από τη Λιβύη διότι ήταν αντίθετος προς το καθεστώς του συνταγματάρχη Καντάφι και ότι απειλείτο η ζωή του, λόγος για τον οποίο του δόθηκε άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αναφέρει ότι κατέστη μέλος της ΛΜΙΟ το 1996, διότι η οργάνωση αυτή ήταν αντίθετη προς τον συνταγματάρχη Καντάφι και υποστήριζε το ισλάμ, προσθέτει όμως ότι σταμάτησε κάθε σχετική ανάμιξή του με οποιονδήποτε τρόπο από τα τέλη του 2000-αρχές του 2001. Όσον αφορά την προβαλλόμενη συνεργασία της ΛΜΙΟ με την Αλ Κάιντα, υποστηρίζει ότι μόνον ένα μέρος της «αφγανικής ομάδας της ΛΜΙΟ» εντάχθηκε στην Αλ Κάιντα, το 2007, πράγμα το οποίο επιβεβαίωσε ο ίδιος ο Ayman Al-Zawahiri σε σχετική συνέντευξη, στις 17 Απριλίου 2008. Δηλώνει ότι είναι διατεθειμένος να καλέσει μάρτυρες που επιβεβαιώνουν τα λεγόμενά του, καθώς και να προσκομίσει γνωμοδότηση εμπειρογνώμονα σχετικά με την οργάνωση και τις δραστηριότητες της ΛΜΙΟ και με την κατάσταση στη Λιβύη, αν το Γενικό Δικαστήριο το κρίνει αναγκαίο.
- 77 Ελλείπει οποιουδήποτε άλλου πληροφοριακού ή αποδεικτικού στοιχείου εκ μέρους των καθών θεσμικών οργάνων της Ένωσης προς στήριξη της προβαλλόμενης προσχωρήσεως του A. Abdulrahim στη ΛΜΙΟ, αυτή αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα μόνο για το χρονικό διάστημα από το 1996 μέχρι τα τέλη του 2000-αρχές του 2001, ήτοι για περίοδο η οποία δεν καλύπτεται ειδικά από το επιχείρημα περί συνεργασίας της ΛΜΙΟ με την Αλ Κάιντα, και ακόμη λιγότερο από εκείνο της συνενώσεως μεταξύ των δύο αυτών οργανώσεων, τον Νοέμβριο του 2007. Πρέπει να σημειωθεί, συναφώς, ότι, όταν η ΛΜΙΟ προσετέθη στον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων, στις 6 Οκτωβρίου 2001, ο A. Abdulrahim, κατά τα λεγόμενά του, είχε πάψει να είναι μέλος της οργανώσεως αυτής ήδη ένα και πλέον έτος ενωρίτερα. Πρέπει επίσης να σημειωθεί η χρονική απόσταση που χωρίζει την

περίοδο της αποδεδειγμένης προσχώρησης του A. Abdulrahim στη ΛΜΙΟ, μεταξύ 1996 και τέλους του 2000-αρχών του 2001, από την ημερομηνία εγγραφής του στον επίδικο κατάλογο, στις 22 Δεκεμβρίου 2008 (βλ., επ' αυτού, απόφαση Kadi II, σκέψη 156).

- 78 Καθόσον περιλαμβάνουν ορισμένες κρίσιμες εκτιμήσεις περί της ΛΜΙΟ και των μελών της, πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη ορισμένες αποφάσεις των αρμοδίων αγγλικών δικαστηρίων, που κατέθεσε στη δικογραφία ο A. Abdulrahim, ήτοι: η απόφαση της 27ης Απριλίου 2007, DD and AS v. Secretary of State for the Home Department SC/50/2005 and SC/42/2005, της Special Immigration Appeal Commission [ειδικής επιτροπής προσφυγών επί ζητημάτων υποδοχής μεταναστών (SIAC)], η απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2008, AU and Others v. Secretary of State of the Home Department [2008] EWHC 2789 (Admin), του δικαστηρίου High Court of Justice (Queen's Bench Division, Administrative Court), και η απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, AV v. Secretary of State for the Home Department [2009] EWHC 902 (Admin), του High Court of Justice (Queen's Bench Division, Administrative Court) (αντιστοίχως παραρτήματα 3, 4 και 5 του υπομνήματος απαντήσεως προς την Επιτροπή).
- 79 Αφενός, οι αποφάσεις αυτές επιβεβαιώνουν, κατ' ουσίαν, ότι, τουλάχιστον μέχρι τον Μάρτιο του 2004, η ΛΜΙΟ δεν λογιζόταν από τις υπηρεσίες ασφαλείας του Ηνωμένου Βασιλείου ως απειλή για την εθνική ασφάλεια, καθόσον ο κύριος σκοπός της ήταν τότε η ανατροπή της Λιβυκής Κυβερνήσεως. Η απόφαση της SIAC εκθέτει, μεταξύ άλλων, ότι η ΛΜΙΟ απαγορεύθηκε ως τρομοκρατική οργάνωση στις Ηνωμένες Πολιτείες μόλις το 2004, στο δε Ηνωμένο Βασίλειο στις 14 Οκτωβρίου 2005.
- 80 Αφετέρου, από τις αποφάσεις αυτές προκύπτει κατ' ουσίαν ότι, κατά τα αρμόδια αγγλικά δικαστήρια, ακόμα και μετά το 2001 και μέχρι το 2007, αλλά και μετά το έτος αυτό, δεν συνεργάστηκε με την Αλ Κάιντα ή προσχώρησε σε αυτήν το σύνολο των μελών της ΛΜΙΟ, αλλά μόνον ένα μέρος αυτών. Γι' αυτό, τα ως άνω δικαστήρια δεν δέχθηκαν ότι το γεγονός ότι ένα άτομο συνδεόταν με τη ΛΜΙΟ αποδείκνυε αυτομάτως ότι το άτομο αυτό είχε σχέση με την Αλ Κάιντα. Η στάση που τήρησαν τα εν λόγω δικαστήρια συνίστατο στην παραδοχή ότι ορισμένα μέλη της ΛΜΙΟ μπορούσαν να προσεγγίσουν την Αλ Κάιντα ή να συνδεθούν με αυτήν, ενώ άλλα επικέντρωναν το ενδιαφέρον τους αποκλειστικά στη Λιβύη. Επομένως, κατά τα ως άνω δικαστήρια, έπρεπε να εξετάζονται κατά περίπτωση οι σχέσεις με την Αλ Κάιντα, με βάση συγκεκριμένες ενέργειες καθενός από τους ενδιαφερόμενους.
- 81 Πρέπει να σημειωθεί ότι δύο από τις τρεις αυτές αποφάσεις είναι προγενέστερες της εγγραφής του ονόματος του A. Abdulrahim στον επίδικο κατάλογο.
- 82 Υπό τις συνθήκες αυτές, το μόνο αποδεδειγμένο γεγονός της προσχώρησης του A. Abdulrahim στη ΛΜΙΟ την περίοδο κατά την οποία ο ίδιος παραδέχεται ότι ήταν μέλος της δεν μπορεί να στηρίξει τη λήψη, σε επίπεδο Ένωσης, περιοριστικών μέτρων έναντι αυτού, ως ατόμου που συνδέεται με την Αλ Κάιντα.
- 83 Όσον αφορά, δεύτερον, τους λόγους που παραθέτει ειδικότερα έναντι του A. Abdulrahim η έκθεση της επιτροπής κυρώσεων και που περιλαμβάνονται στην περίληψη των λόγων, αυτοί είτε δεν είναι αρκούντως συγκεκριμένοι ώστε να ικανοποιούν τις εγγενείς απαιτήσεις που συνεπάγεται η υποχρέωση αιτιολογήσεως και η ύπαρξη αποτελεσματικού δικαιοδοτικού ελέγχου είτε, και εν πάση περιπτώσει, δεν στηρίζονται από κανένα πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο παρέχον τη δυνατότητα διαπιστώσεως του βασίμου των προβαλλόμενων πραγματικών περιστατικών, όταν μάλιστα ο A. Abdulrahim τα αμφισβητεί έντονα και εμπεριστατωμένα ένα προς ένα.
- 84 Έτσι, όσον αφορά την πρώτη ειδική αιτιολογία η οποία προβάλλεται στην αιτιολογική έκθεση και η οποία παρατίθεται περιληπτικά στη σκέψη 72 ανωτέρω, κανένα πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο δεν προβλήθηκε προς στήριξη της εκτιμήσεως στο οποίο αυτή βασίζεται, ενώ ο A. Abdulrahim αρνείται ότι «διετέλεσε σημαντικό στέλεχος της ΛΜΙΟ».

- 85 Όσον αφορά τη δεύτερη ειδική αιτιολογία η οποία προβάλλεται στην αιτιολογική έκθεση και η οποία παρατίθεται περιληπτικά στη σκέψη 72 ανωτέρω, το επιχείρημα ότι ο A. Abdulrahim «παρέμεινε σε στενή επαφή με ηγετικά στελέχη της ΛΜΙΟ στο Ηνωμένο Βασίλειο» δεν είναι αρκούντως συγκεκριμένο, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνει καμία ένδειξη περί της ταυτότητας των εμπλεκόμενων ατόμων ούτε περί της φύσεως των εν λόγω «στενών επαφών». Εν πάση περιπτώσει, η αιτιολογία αυτή δεν είναι επαρκής κατά νόμο, λαμβανομένων υπόψη των εμπεριστατωμένων εξηγήσεων του A. Abdulrahim που παρατίθενται περιληπτικά στη σκέψη 76 ανωτέρω.
- 86 Όσον αφορά την τρίτη ειδική αιτιολογία η οποία προβάλλεται στην αιτιολογική έκθεση και η οποία παρατίθεται περιληπτικά στη σκέψη 72 ανωτέρω, δεν προσκομίστηκε κανένα πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη της εκτιμήσεως στην οποία αυτή βασίζεται, ενώ ο A. Abdulrahim αρνείται ότι «συνεργάζεται στενά με τη διοίκηση της οργανώσεως παροχής βοήθειας SANABEL».
- 87 Όσον αφορά την τέταρτη ειδική αιτιολογία η οποία προβάλλεται στην αιτιολογική έκθεση και η οποία παρατίθεται περιληπτικά στη σκέψη 72 ανωτέρω, ότι ο A. Abdulrahim «συνδέεται στενά με τους Ghuma Abd'rabbah, Tahir Nassuf και Abdulbaqi Mohammed Khaled», ο A. Abdulrahim εξέθεσε, μεταξύ άλλων, με την έγγραφη δήλωσή του της 13ης Μαρτίου 2009 και με το έγγραφο των δικηγόρων του προς την Επιτροπή της 19ης Αυγούστου 2009, ότι ε γνώριζε τον πρώτο απλώς στο πλαίσιο «κοινωνικών σχέσεων», διότι καταγόταν από την ίδια περιοχή της Λιβύης με τον ίδιο, ότι τον επισκέφθηκε μία μόνο φορά στην κατοικία του τελευταίου και τον είχε συναντήσει για τελευταία φορά το 2003 ή το 2004, και ότι ο τρίτος, που ήταν πεθερός του, είχε επίσης περιληφθεί εσφαλμένως στον επίδικο κατάλογο, λόγω της συνεργασίας του με τη ΛΜΙΟ. Με τα υπομνήματά του ο A. Abdulrahim εξέθεσε ακόμη ότι ε γνώριζε πολλά εξόριστα στο Ηνωμένο Βασίλειο μέλη της λιβυκής κοινότητας, καθόσον η κοινότητα αυτή είναι μικρή και οι περισσότεροι πρόσφυγες γνωρίζονται μεταξύ τους και αλληλοβοηθούνται, ότι ήταν όμως αδύνατο να γνωρίζει κανείς αν ένα μέλος αυτής εμπλεκόταν ή όχι σε τρομοκρατικές δραστηριότητες. Ελλείψει οποιασδήποτε άλλης εμπεριστατωμένης εξηγήσεως όσον αφορά τα τρία αυτά άτομα, τη φύση των σχέσεών τους με τον A. Abdulrahim και την προσωπική τους εμπλοκή σε οποιαδήποτε τρομοκρατική δραστηριότητα, η ως άνω τέταρτη ειδική αιτιολογία δεν είναι επαρκής κατά νόμο.
- 88 Όσον αφορά την πέμπτη ειδική αιτιολογία η οποία προβάλλεται στην αιτιολογική έκθεση και η οποία παρατίθεται περιληπτικά στη σκέψη 72 ανωτέρω, κατά την οποία ο A. Abdulrahim «συνδεόταν στενά με τον Ismail Kamoka», ο οποίος είχε παραδεχτεί την ενοχή του στο Ηνωμένο Βασίλειο, τον Ιούνιο του 2007, απαντώντας σε κατηγορία σχετική με τη συμμετοχή του σε τρομοκρατική επιχείρηση, ο A. Abdulrahim εξέθεσε, μεταξύ άλλων, με την έγγραφη δήλωσή του της 13ης Μαρτίου 2009 και με το έγγραφο των δικηγόρων του προς την Επιτροπή της 19ης Αυγούστου 2009, ότι είχε συναντήσει τον I. Kamoka στη Σαουδική Αραβία κατά τη διάρκεια των πανεπιστημιακών του σπουδών, ότι εκείνος είχε καταφύγει στο Ηνωμένο Βασίλειο δύο περίπου έτη πριν από τον ίδιο, ότι έκτοτε είχαν συναντηθεί, για τελευταία φορά προ δύο ή δυόμισι ετών, αγνοούσε όμως κάθε στοιχείο σχετικό με ενδεχόμενες ποινικές καταδίκες σε βάρος του. Λαμβανομένων υπόψη των εμπεριστατωμένων αυτών εξηγήσεων, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι αποδείχθηκε επαρκώς κατά νόμο ότι ο A. Abdulrahim «συνδεόταν στενά» με τον I. Kamoka. Επομένως, η ενδεχόμενη ποινική καταδίκη του τελευταίου σε σχέση με τρομοκρατική δραστηριότητα, ακόμα και αν υποθεθεί ότι αποδεικνύεται, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά του A. Abdulrahim, ελλείψει κάθε άλλης εξηγήσεως όσον αφορά την προσωπική εμπλοκή του τελευταίου σε μια τέτοια δραστηριότητα. Κατά συνέπεια, η πέμπτη ειδική αιτιολογία δεν είναι επαρκής κατά νόμο.
- 89 Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, από κανένα πληροφοριακό στοιχείο της αιτιολογικής εκθέσεως δεν μπορεί να συναχθεί επαρκώς κατά νόμο ότι ο A. Abdulrahim συνδεόταν ουσιαστικά με την Αλ Κάιντα όταν περιελήφθη στον επίδικο κατάλογο.
- 90 Ούτε από τα έγγραφα που συνάπτονται στην απάντηση της Επιτροπής προς το μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας, που κατατέθηκαν στη Γραμματεία στις 20 Ιανουαρίου 2014, μπορεί να διαπιστωθεί το βάσιμο των λόγων που ελήφθησαν υπόψη σε βάρος του A. Abdulrahim. Κατά τα λοιπά, τα ως άνω

έγγραφα a priori δεν ασκούν επιρροή, καθόσον τα περισσότερα από αυτά είναι μεταγενέστερα τόσο της εγγραφής του ονόματος του A. Abdulrahim στον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων όσο και της εκδόσεως του κανονισμού 1330/2008, οπότε δεν μπορούσαν να έχουν ληφθεί υπόψη από την επιτροπή κυρώσεων ούτε από την Επιτροπή, προς εκτίμηση του σκοπίμου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων του A. Abdulrahim.

- 91 Ειδικότερα, η έγγραφη δήλωση («witness statement») του προϊσταμένου της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας του FCO της 18ης Μαΐου 2011 ενώπιον του High Court, στην υπόθεση *The Queen on the application of Abdulbasit Abdulrahim v. Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs* (παράρτημα 1 της απαντήσεως της Επιτροπής), είναι δηλωτική του ότι, κατ' ουσίαν, η αρχική απόφαση του FCO να προτείνει την εγγραφή του A. Abdulrahim στον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων, τον Ιούλιο του 2008, στηριζόταν κυρίως στο γεγονός ότι «οι επιφορτισμένοι με την υπόθεση υπάλληλοι πίστευαν ότι υφίστατο φάκελος με πειστικά στοιχεία περί του ότι [ο A. Abdulrahim] ήταν μέλος της [ΛΜΙΟ]» και, επομένως, «συνδεόταν με την Αλ Κάιντα» (σημείο 21). Εντούτοις, η πεποίθηση αυτή δεν στηρίζεται σε κανένα πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο, ενώ η αιτιολογική έκθεση που γνωστοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο στην επιτροπή κυρώσεων, κατόπιν της αποφάσεως αυτής, για να δικαιολογήσει την ως άνω εγγραφή, αντιστοιχεί καθ' όλα τα σημεία της στην περίληψη των λόγων της επιτροπής κυρώσεων.
- 92 Το παράρτημα 2 της απαντήσεως της Επιτροπής συνίσταται σε καταγραφή της δηλώσεως του Ayman Al Zawahiri και του Abu Laith Al Libi της 3ης Νοεμβρίου 2007, οι οποίοι αναγγέλλουν την τύπος συνένωση μεταξύ ΛΜΙΟ και Αλ Κάιντα. Το έγγραφο αυτό, όμως, δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που εξετέθησαν κατά την εξέταση της γενικής αιτιολογίας που προβλήθηκε έναντι του A. Abdulrahim (βλ. σκέψεις 73 έως 82 ανωτέρω).
- 93 Το παράρτημα 3 της απαντήσεως της Επιτροπής συνίσταται σε ένα έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 2010, απευθυνόμενο στον πρόεδρο της επιτροπής κυρώσεων από τον μόνιμο αντιπρόσωπο του Ηνωμένου Βασιλείου, εκθέτον, ιδίως, τους λόγους για τους οποίους το κράτος μέλος αυτό υποστήριζε το αίτημα διαγραφής του A. Abdulrahim από τον κατάλογο της επιτροπής κυρώσεων, δεν διευκρίνιζε όμως τους λόγους για τους οποίους η εγγραφή του στον εν λόγω κατάλογο είχε κριθεί δικαιολογημένη τον Ιούλιο του 2008.
- 94 Το παράρτημα 4 της απαντήσεως της Επιτροπής είναι ένα έγγραφο του FCO της 18ης Ιανουαρίου 2014 προς την Επιτροπή, που συνοδεύει τα έγγραφα τα οποία συνάπτονται ως παραρτήματα 1, 2 και 3.
- 95 Τα παραρτήματα 5 και 6 της απαντήσεως της Επιτροπής είναι δημοσιεύματα του Τύπου αναφέροντα τη συνένωση μεταξύ ΛΜΙΟ και Αλ Κάιντα, το 2007. Αυτά δεν ασκούν επιρροή εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που εξετέθησαν ανωτέρω κατά την εξέταση της γενικής αιτιολογίας που προβλήθηκε έναντι του A. Abdulrahim (βλ. σκέψεις 73 έως 82 ανωτέρω).
- 96 Τέλος, τα παραρτήματα 7, 8 και 9 της απαντήσεως της Επιτροπής είναι άρθρα ή μελέτες που περιλαμβάνουν, κατ' ουσίαν, γενικότητες αφορώσες είτε τη ΛΜΙΟ είτε την Αλ Κάιντα είτε την ισλαμική τρομοκρατία στο Ηνωμένο Βασίλειο, και ουδόλως αφορούν τη συγκεκριμένη περίπτωση του A. Abdulrahim.
- 97 Από την ανωτέρω ανάλυση και από τα στοιχεία και μόνον της δικογραφίας που διαθέτει το Γενικό Δικαστήριο προκύπτει ότι κανένα από τα περιεχόμενα στην αιτιολογική έκθεση της επιτροπής κυρώσεων επιχειρήματα σε βάρος του A. Abdulrahim δεν ήταν ικανό να δικαιολογήσει τη λήψη, σε επίπεδο Ένωσης, περιοριστικών μέτρων έναντι αυτού, τούτο δε λόγω είτε ανεπαρκούς αιτιολογίας είτε ελλιπίσεως πληροφοριακών ή αποδεικτικών στοιχείων που να τεκμηριώνουν τον σχετικό λόγο έναντι των εμπεριστατωμένων στοιχείων περί του αντιθέτου που προέβαλε ο ενδιαφερόμενος (βλ., επ' αυτού, απόφαση *Kadi II*, σκέψη 163).

98 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο κανονισμός 1330/2008 δεν μπορεί παρά να ακυρωθεί, βάσει της νομικής αιτιολογίας που εκτίθεται στην προηγούμενη σκέψη (βλ., επ' αυτού, απόφαση Kadi II, σκέψη 164), χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των άλλων λόγων, αιτιάσεων και επιχειρημάτων του A. Abdulrahim.

Επί των δικαστικών εξόδων

99 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Επειδή το Συμβούλιο και η Επιτροπή ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως, περιλαμβανομένων εκείνων της διαδικασίας της αιτήσεως αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τα αιτήματα του A. Abdulrahim.

100 Σύμφωνα με το άρθρο 97, παράγραφος 3, του ίδιου Κανονισμού, δεδομένου ότι στον προσφεύγοντα παρασχέθηκε δικαστική αρωγή και το Γενικό Δικαστήριο καταδίκασε τα καθών θεσμικά όργανα στα δικαστικά έξοδα, τα όργανα αυτά οφείλουν να επιστρέψουν στο ταμείο του Γενικού Δικαστηρίου τα ποσά που προκαταβλήθηκαν στο πλαίσιο της δικαστικής αρωγής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει τον κανονισμό (ΕΚ) 1330/2008 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2008, που τροποποιεί για εκατοστή τρίτη φορά τον κανονισμό (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων έναντι ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, καθώς και τον Abdulbasit Abdulrahim.**
- 2) **Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρουν, επιπλέον των δικαστικών τους εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο A. Abdulrahim στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως, καθώς και τα ποσά που προκατέβαλε το Γενικό Δικαστήριο βάσει της δικαστικής αρωγής.**

Παπασάββας

Forwood

Bieliūnas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Ιανουαρίου 2015.

(υπογραφές)